

Torsdagen den 4 oktober 2018

P8_TA(2018)0378

Paketet om strategin för offentlig upphandling

Europaparlamentets resolution av den 4 oktober 2018 om paketet om strategin för offentlig upphandling (2017/2278(INI))

(2020/C 11/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 oktober 2017 *Offentlig upphandling i och utanför EU* (COM(2017)0572),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 3 oktober 2017 *Främja investeringar genom en frivillig förhandsbedömning av upphandlingsaspekterna av stora infrastrukturprojekt* (COM(2017)0573),
- med beaktande av kommissionens rekommendation (EU) 2017/1805 av den 3 oktober 2017 om professionalisering av den offentliga upphandlingen – Skapa en struktur för professionalisering av den offentliga upphandlingen (C(2017)6654) ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner ⁽⁴⁾,
- med beaktande av kommissionens rapport av den 17 maj 2017 om översynen av den praktiska tillämpningen av det europeiska enhetliga upphandlingsdokumentet (COM(2017)0242),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/55/EU av den 16 april 2014 om elektronisk fakturering vid offentlig upphandling ⁽⁵⁾,
- med beaktande av kommissionens rapport av den 11 oktober 2017 om bedömning av den europeiska standarden för elektronisk fakturering i enlighet med direktiv 2014/55/EU (COM(2017)0590),

⁽¹⁾ EUT L 259, 7.10.2017, s. 28.

⁽²⁾ EUT L 94, 28.3.2014, s. 65.

⁽³⁾ EUT L 94, 28.3.2014, s. 243.

⁽⁴⁾ EUT L 94, 28.3.2014, s. 1.

⁽⁵⁾ EUT L 133, 6.5.2014, s. 1.

Torsdagen den 4 oktober 2018

- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 14 februari 2018,
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd och yttrandet från utskottet för internationell handel samt ståndpunkten i form av ändringsförslag från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (A8-0229/2018), och av följande skäl:
 - A. Den offentliga upphandlingens fulla potential att hjälpa till att bygga upp en konkurrenskraftig social marknadsekonomi har ännu inte utnyttjats. Över 250 000 offentliga myndigheter i unionen lägger omkring 14 % av BNP, eller närmare 2 000 miljarder euro, varje år på att köpa in tjänster, byggentreprenader och utrustning.
 - B. Offentlig upphandling innebär användning av en betydande mängd av skattebetalarnas pengar, vilket innebär att den bör ske på ett etiskt sätt, med insyn och integritet och så effektivt som möjligt, i fråga om både kostnader och levererad kvalitet, så att allmänheten tillhandahålls varor och tjänster av hög kvalitet.
 - C. Korrekt tillämpade upphandlingsregler är ett mycket viktigt verktyg för att stärka den inre marknaden, öka tillväxten för företagen i EU och skapa fler arbetstillfällen i unionen. Intelligent användning av offentlig upphandling kan vara ett strategiskt verktyg för att uppnå EU:s mål om smart och hållbar tillväxt för alla och påskynda övergången till mer hållbara leveranskedjor och affärsmodeller.
 - D. När det gäller införlivandet av EU:s regler om offentlig upphandling och koncessioner är det ytterst viktigt att unionsrätten införlivas och genomförs fullt ut, så att det blir enklare och billigare för små och medelstora företag att delta i offentliga upphandlingar med full respekt för EU:s principer om öppenhet och konkurrens.
 - E. Den 3 oktober 2017 inledde kommissionen ett riktat samråd om utkastet till riktlinjer för offentlig upphandling av innovation, och den 7 december 2017 inledde den ett riktat samråd om omfattningen av och strukturen i kommissionens handledning för socialt ansvarsfull offentlig upphandling.
 - F. Enligt en undersökning från 2016 som nämns i kommissionens meddelande COM(2017)0572 använde sig endast fyra medlemsstater av digital teknik för alla viktiga steg i offentlig upphandling, såsom meddelanden, tillgång till upphandlingshandlingar, inlämning av anbud, utvärdering, tilldelning, beställning, fakturering och betalning på elektronisk väg.
 - G. Enligt den europeiska planeringsterminens tematiska faktablad om offentlig upphandling från november 2017 ökade antalet upphandlingar med bara ett anbud från 14 % till 29 % under perioden 2006–2016, och enligt kommissionens meddelande COM(2017)0572 vinner små och medelstora företag ”endast 45 % av de offentliga kontraktens värde över EU:s tröskelvärden, vilket ligger klart under deras värde i ekonomin”.
 - H. Genom att underlätta offentliga upphandlingar och införa fler kontroller bör de nya regler som införts genom direktiven från 2014 bidra till genomförandet av Europa 2020-strategin för en hållbar, mer social, innovativ och inkluderande ekonomi.
 - I. Enligt kommissionens meddelande COM(2017)0572 används i 55 % av förfarandena för offentlig upphandling alltjämt det lägsta priset som enda tilldelningskriterium, i stället för till exempel strategiska sociala och miljörelaterade kriterier.

Torsdagen den 4 oktober 2018

- J. Europeiska unionen har förbundit sig att följa FN:s mål för hållbar utveckling.
- K. Det är av avgörande betydelse att leverantörerna litar på att unionens system för offentlig upphandling erbjuder enkla och tillgängliga digitala förfaranden, full insyn, integritet och datasäkerhet.

Lagstiftningsram och genomförande

1. Europaparlamentet välkomnar, nästan fyra år efter det att den omfattande översynen av unionens lagstiftningsram om offentlig upphandling avslutades, den uppsättning icke-lagstiftningsåtgärder som kommissionen föreslagit, och väntar sig att detta kommer att skapa incitament för bättre genomförande.
2. Europaparlamentet är mycket besviken över den takt i vilken många medlemsstater har införlivat 2014 års direktiv om offentlig upphandling och över de många förseningarna, och beklagar djupt att kommissionen var tvungen att inleda överträdelseförfaranden mot vissa medlemsstater. Parlamentet kräver att införlivandet i alla medlemsstater slutförs snabbt och utan ytterligare dröjsmål.
3. Europaparlamentet är oroat över nästa omgång av tidsfrister som föreskrivs i direktiven om elektronisk upphandling och medlemsstaternas övergång till fullständig e-upphandling, inklusive elektronisk fakturering. Parlamentet betonar hur viktigt det är att medlemsstaternas digitala agendor innefattar främjande av en fullständig e-upphandling.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att skyndsamt slutföra riktlinjerna om offentlig upphandling av innovation och handledningen för socialt ansvarsfull offentlig upphandling, i syfte att underlätta genomförandet av de respektive rättsliga bestämmelserna i medlemsstaterna.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att bättre och tydligare organisera vägledningar och andra verktyg som tagits fram att hjälpa medlemsstaterna att genomföra regelverket för offentlig upphandling, på ett mer tillgängligt och användarvänligt sätt som ger en god överblick för alla yrkesutövare, med samtidig hänsyn till de språk som är tillgängliga.
6. Europaparlamentet välkomnar den nya vägledningen om offentlig upphandling för yrkesutövande aktörer från februari 2018, som tagits fram för att hjälpa offentliga tjänstemän på nationell, regional och lokal nivå att säkerställa effektiva och öppna offentliga upphandlingsförfaranden för EU-finansierade projekt.

Strategisk och samordnad upphandling

7. Europaparlamentet påpekar att unionens nuvarande lagstiftning mer än någonsin möjliggör att offentlig upphandling används som ett strategiskt instrument för att främja EU-politiska mål, och uppmanar medlemsstaterna att ta till sig det bästa av den. Parlamentet erinrar om att offentlig upphandling också är ett viktigt verktyg på regional och lokal nivå, som ett komplement till lokala och regionala strategier, och efterlyser offentliga utfrågningar och samråd med slutanvändarna av produkter och tjänster.
8. Europaparlamentet efterlyser en utbredd användning av innovativ upphandling för att skapa smart och grön tillväxt för alla och stärka den cirkulära ekonomin. Parlamentet betonar vikten av den cirkulära ekonomin och de nya möjligheter i detta sammanhang som erbjuds genom de nya direktiven om offentlig upphandling när det gäller återanvändning, reparation, återtillverkning och renovering av varor och tjänster samt andra hållbara och resurseffektiva produkter och lösningar.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att använda offentlig upphandling strategiskt i syfte att främja smart och hållbar tillväxt för alla, även för små och medelstora företag och sociala företag. Parlamentet understryker att detta kräver att medlemsstaterna systematiskt informerar om sådana åtgärder på högsta nivå och i detta syfte ger stöd till upphandlare och yrkesverksamma inom den offentliga förvaltningen.
10. Europaparlamentet pekar på vikten av upphandlingsvillkor som inte är alltför betungande, så att det är möjligt för alla företag, dvs. även små och medelstora företag, att fortsätta att ha tillträde till offentliga kontrakt.
11. Europaparlamentet välkomnar exemplet att anta nationella strategier för offentlig upphandling och uppmanar fler medlemsstater att följa detta exempel som ett sätt att modernisera och rationalisera sina system för offentlig upphandling och därigenom effektivisera dem. Parlamentet framhåller att offentlig upphandling är ett övergripande område för den offentliga förvaltningens olika sektorer och att det således är mycket viktigt att utöver samordning ha en förvaltningsstruktur som inbegriper de viktigaste berörda parterna, så att de centrala besluten kan fattas på ett mer samarbetsinriktat sätt och accepteras av alla inblandade parter.

Torsdagen den 4 oktober 2018

12. Europaparlamentet välkomnar att många medlemsstater har infört bestämmelser för användningen av kvalitetskriterier (inklusive bästa förhållande mellan pris och kvalitet) och uppmuntrar till att dessa tillämpas systematiskt. Parlamentet uppmuntrar de upphandlande myndigheterna att tillämpa andra kriterier än enbart lägsta pris eller kostnadseffektivitet genom att även inkludera kvalitetsaspekter, miljöaspekter och/eller sociala aspekter.
13. Europaparlamentet ser visserligen att det låga priset i vissa fall kan återspegla innovativa lösningar och effektiv förvaltning, men är oroat över den överdrivna användningen av kriteriet lägsta pris som främsta tilldelningskriterium i ett antal medlemsstater, utan hänsyn till kvalitet, hållbarhet eller social inkludering, och uppmanar därför kommissionen och medlemsstaterna att analysera och rapportera om orsakerna till denna situation och vid behov föreslå lämpliga lösningar.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att säkerställa att deras praxis för offentlig upphandling är förenlig med konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppmuntra till samråd med personer med funktionsnedsättning och deras respektive organisationer i detta hänseende.
15. Europaparlamentet ser gärna att det antas europeiska etiska regler för offentlig upphandling för de olika aktörerna i upphandlingsprocessen.
16. Europaparlamentet betonar att det är viktigt för upphandlande myndigheter att beakta hela livscykeln för produkter, inbegripet deras miljöpåverkan i sina köpbeslut, när så är lämpligt, och uppmanar kommissionen att bistå i utvecklingen av metoder för att genomföra begreppet "livscykelkostnad".
17. Europaparlamentet noterar att innovativa, sociala och miljömässiga hänsyn är legitima och viktiga tilldelningskriterier vid offentlig upphandling och att upphandlande myndigheter också kan sätta upp gröna, innovativa eller sociala mål genom väl uttänkta specifikationer och genom att tillåta anbudsvarianter på ett icke diskriminerande sätt, under förutsättning av dessa särdrag har en koppling till kontraktets innehåll och står i proportion till dess värde och mål.
18. Europaparlamentet påminner om att unionens lagstiftningsram om offentlig upphandling ålägger medlemsstaterna att säkerställa att uppdragstagare och underleverantörer till fullo iakttar de miljömässiga, sociala och arbetsrättsliga bestämmelser som är tillämpliga på den ort där byggentreprenaden utförs, tjänsterna tillhandahålls eller varorna produceras eller levereras i enlighet med internationella konventioner, unionslagstiftning och nationell lagstiftning samt kollektivavtal som ingåtts i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Kommissionen uppmanas att garantera att medlemsstaterna uppfyller denna skyldighet i samband med införlivandet och tillämpningen av direktiven från 2014 och att underlätta utbytet av bästa praxis på detta område.
19. Europaparlamentet konstaterar att en kvalitativ bedömning av anbuderna kräver kunniga upphandlare, och uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstaterna med spridning av metoder och praxis för utvärdering, särskilt genom anordnande av workshoppar och utbildningskurser. Parlamentet understryker att sådan hjälp bör finnas tillgänglig på alla förvaltningsnivåer där upphandling genomförs.
20. Europaparlamentet påpekar att en socialt ansvarsfull offentlig upphandling måste ta hänsyn till leveranskedjor och riskerna i samband med modernt slaveri, social dumpning och människorättskränkningar. Parlamentet noterar att insatser behövs för att se till att varor och tjänster som förvärvats genom offentlig upphandling inte produceras på ett sätt som strider mot mänskliga rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att i sin nya vägledning för sociala hänsynstaganden i samband med offentlig upphandling införa materiella bestämmelser om etik i leveranskedjor.
21. Europaparlamentet välkomnar flera medlemsstaters insatser för att inrätta myndigheter som ansvarar för att samordna upphandlingen, och erkänner att detta bidrar till att en strategisk och effektiv upphandling genomförs.
22. Europaparlamentet efterlyser att fler medlemsstater utnyttjar fördelarna med centrala inköp och samlade offentliga inköp, och noterar att inköpscentraler kan och bör påskynda spridning av kunskap, bästa praxis och innovation.
23. Europaparlamentet betonar att det, särskilt i syfte att främja innovation, är viktigt att upphandlande myndigheter samarbetar med marknaden och i tillräckligt hög grad utnyttjar förupphandlingsfasen som förberedelse för de kommande stegen. Parlamentet anser att även förupphandlingsfasen är en mycket viktig fas för att stödja deltagande från små och medelstora företag.

Torsdagen den 4 oktober 2018

24. Europaparlamentet anser att det nya partnerskapsförfarandet kommer att bidra till att främja innovation och uppmuntrar de upphandlande myndigheterna att samarbeta med marknaden i syfte att utveckla innovativa metoder, produkter, byggentreprenader eller tjänster som ännu inte existerar. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang det faktum att 17 förfaranden för innovationspartnerskap hittills har inletts.

25. Europaparlamentet välkomnar en frivillig förhandsbedömning av upphandlingsaspekter för stora infrastrukturprojekt, såsom föreslås av kommissionen, och uppmanar kommissionen att snabbt genomföra hjälpcentralen, anmälningsmekanismen och mekanismen för informationsutbyte med full respekt för konfidentialiteten.

Digitalisering och sund förvaltning av upphandlingsförfaranden

26. Europaparlamentet beklagar det långsamma införandet av digital teknik i offentlig upphandling i unionen, och uppmanar medlemsstaterna att sträva efter en snabb digital omvandling av förfaranden och ett införande av elektroniska processer för alla viktiga skeden, det vill säga från meddelande om upphandling, upphandlingsåtkomst och inlämning till utvärdering, kontraktstilldelning, beställning, fakturering och betalning.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa e-blanketter senast i slutet av 2018.

28. Europaparlamentet påminner om att e-upphandling erbjuder en mängd viktiga fördelar såsom betydande besparingar för alla parter, förenklade och förkortade processer, mindre byråkrati och administrativa bördor, ökad insyn och mer innovation samt förbättrat tillträde för små och medelstora företag till marknaderna för offentlig upphandling.

29. Europaparlamentet delar kommissionens åsikt att register över kontrakt kan vara ett kostnadseffektivt verktyg för att hantera kontrakt, för att förbättra insyn, integritet och uppgifter samt för bättre förvaltning vid offentlig upphandling.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att koppla samman nationella register över kontrakt med databasen TED (Tenders Electronic Daily) för att avskaffa de upphandlande myndigheternas skyldighet att offentliggöra samma information i två olika system.

31. Europaparlamentet uppmärksammar de svårigheter som kan uppstå för anbudsgivare, och särskilt små och medelstora företag, när det gäller kraven på intyg och underskrifter, och uppmuntrar till ett system med mindre hårda krav i detta avseende, tillsammans med en fullständig tillämpning av principen "bara en gång" för att minska bördorna för anbudsgivarna.

32. Europaparlamentet betonar att alla medlemsstater bör kunna tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter om genomförandet av offentlig upphandling, inbegripet uppgifter om anbud, förfaranden och avtal samt statistiska uppgifter, även i syfte att göra det möjligt för kommissionen att bedöma den inre marknaden för upphandling.

33. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja en innovativ användning av uppgifter i öppet format, eftersom sådana uppgifter är avgörande för att varje regering ska kunna hantera sin offentliga förvaltning och göra det möjligt för företag att utnyttja sådana uppgifters ekonomiska potential samtidigt som de främjar insyn och ansvarighet inom institutioner och organ som hanterar offentlig upphandling. Parlamentet påpekar att dessa uppgifter alltid måste offentliggöras med vederbörlig hänsyn till proportionalitetsprincipen och att de måste vara förenliga med EU:s regelverk om dataskydd och företagshemligheter.

Den inre marknaden och förbättrat tillträde till offentlig upphandling

34. Europaparlamentet påminner om att konkurrens är oerhört viktigt i samband med offentlig upphandling och beklagar den minskade graden av konkurrens vid offentlig upphandling i unionen på senare år. Parlamentet uppmanar med kraft de medlemsstater som registrerat en hög procentandel av upphandlingsmeddelanden med endast en anbudsgivare att ta itu med detta problem.

35. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att öka de gemensamma upphandlingsförfarandena, inklusive gränsoverskridande sådana, som underlättas av de reviderade EU-reglerna, och uppmanar kommissionen att ge ingående stöd inom detta område. Parlamentet anser emellertid att dessa förfaranden inte bör leda till kontrakt som är så omfattande att det redan i inledningskedet av processen står klart att små och medelstora företag i praktiken inte kan komma i fråga.

36. Europaparlamentet beklagar att små och medelstora företag och företag inom den sociala ekonomin fortfarande har svårigheter med att få tillträde till offentliga upphandlingar, och uppmanar kommissionen att bedöma effektiviteten hos de åtgärder som föreskrivs i 2014 års direktiv och att vid behov lägga fram nya lösningar.

Torsdagen den 4 oktober 2018

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att rapportera till parlamentet om genomförandet på plats av principen om att "tillämpa eller förklara" i artikel 46 i direktiv 2014/24/EU, där de upphandlande myndigheterna åläggs att ange huvudskälen till sitt beslut att inte dela upp kontrakt i flera delar, vilket systematiskt måste förklaras i upphandlingsdokumenten eller den enskilda rapporten.

38. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stödja de små och medelstora företagens deltagande i upphandlingar, till exempel genom obligatorisk uppdelning i mindre delar när så är möjligt eller en begränsning av den omsättning som krävs för att få delta i ett anbudsförfarande. Parlamentet framhåller att uppdelning av offentliga upphandlingskontrakt i mindre delar främjar konkurrensen på marknaden och gör det möjligt att undvika risken att bli beroende av en enda leverantör. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla rådgivningstjänster och utbildning för små och medelstora företag så att deras deltagande i anbudsförfaranen blir bättre.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att särskilt analysera hindren för gränsöverskridande offentlig upphandling till följd av språkliga, administrativa, rättsliga eller andra barriärer och att föreslå lösningar eller ingripa för att garantera fungerande gränsöverskridande upphandlingar.

40. Europaparlamentet understryker vikten av att säkerställa interoperabilitet mellan inköpta varor och tjänster och undvika beroende av en enda säljare, och uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder inom detta område.

41. Europaparlamentet beklagar avsaknaden av tydliga och konsoliderade uppgifter om offentlig upphandling i EU, och konstaterar att tillförlitliga uppgifter om tillträde till offentlig upphandling dels är nödvändiga för att kontrollera offentliga myndigheters redovisning, dels är ett sätt att bekämpa bedrägeri och korrupcion.

42. Europaparlamentet godtar resultatet av utvärderingen av rättsmedelsdirektivet och kommissionens beslut att inte föreslå en omarbetning av lagstiftningen, men efterlyser fortsatt samarbete mellan nationella prövningsorgan och mer vägledning från kommissionen om direktiven.

43. Europaparlamentet beklagar att direktivet om försvarsupphandlingar ännu inte gett önskade resultat, särskilt inte när det gäller gränsöverskridande infrastrukturprojekt, och uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att intensifiera sina ansträngningar för att bättre genomföra de nu tillämpliga reglerna.

44. Europaparlamentet framhåller vikten av insyn och en icke-diskriminerande karaktär i offentliga upphandlingsförfaranen. Parlamentet påminner om att det är viktigt att det finns lämpliga överklagandeförfaranen och tillgång till vägledning om hur man överklagar.

Internationell offentlig upphandling

45. Europaparlamentet efterlyser unionsåtgärder för att förbättra EU-leverantörers tillträde till marknader för offentlig upphandling i tredjeländer, med tanke på att unionens marknad för offentlig upphandling är en av de mest öppna i världen.

46. Europaparlamentet uttrycker oro över osund konkurrens inom offentliga upphandlingsförfaranen till följd av statligt inflytande över konkurrenter i tredjeländer, särskilt i fråga om, men inte begränsat till, marknaden för elfordon och batterier. Parlamentet anser att det finns ett behov av att koppla samman handelspolitiska skyddsinstrument och metoder för offentlig upphandling.

47. Europaparlamentet betonar att marknaderna för offentlig upphandling är av stor ekonomisk betydelse eftersom utgifterna för upphandling svarar för uppskattningsvis 20 % av världens BNP, och betonar att bättre tillträde till marknaderna för offentlig upphandling i tredjeländer och mer likvärdiga villkor för europeiska företag kan därför vara en viktig drivkraft för ökad handel med varor och tjänster och leda till större valmöjligheter och mer valuta för skattebetalarnas pengar, både i EU och i tredjeländer.

Torsdagen den 4 oktober 2018

48. Europaparlamentet påpekar att marknaderna för offentlig upphandling i tredjeländer ofta är rättsligt eller faktiskt stängda för anbudsgivare från EU. Parlamentet uppmanar kommissionen att samla in och tillhandahålla bättre uppgifter om internationella offentliga anbudsförfaranden. Parlamentet påminner om att kommissionen uppskattar att över hälften av världens upphandlingsmarknad för närvarande är stängd för fri internationell konkurrens på grund av protektionistiska åtgärder, som blir allt vanligare i världen, och att offentlig upphandling i EU till ett värde av ungefär 352 miljarder euro samtidigt står öppen för anbudsgivare från länder som omfattas av WTO-avtalet om offentlig upphandling. Parlamentet betonar att EU måste åtgärda denna obalans utan att ta till protektionistiska åtgärder. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att europeiska företag ges ett marknadstillträde som är likvärdigt med det som våra externa konkurrenter har på EU-marknaden, och konstaterar att det föreslagna så kallade instrumentet för internationell upphandling (IPI) under vissa omständigheter kan vara ett sätt att skapa en hävstångseffekt för ökat marknadstillträde.

49. Europaparlamentet gläds åt att förbättrat tillträde till upphandlingsmarknader är ett av sex prioriterade områden för kommissionens åtgärder när det gäller offentlig upphandling. Parlamentet betonar att bättre tillträde till marknaderna för offentlig upphandling i tredjeländer, även på subnationell nivå, är av stort offensivt intresse för EU i handelsförhandlingar, eftersom många av EU:s företag är mycket konkurrenskraftiga inom olika sektorer. Parlamentet betonar att offentlig upphandling bör fogas till alla framtida handelsavtal för att maximera europeiska företags deltagande i utländska anbudsförfaranden. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa överensstämmelse med och ett korrekt genomförande av bestämmelserna om offentlig upphandling i EU:s frihandelsavtal. Parlamentet påminner om att handelsavtal bör användas för att förbättra tillträdet till de offentliga upphandlingsmarknaderna i tredjeländer och att förbättrat marknadstillträde till tredjeländers upphandlingsmarknader och skärpta regler för moderna och effektiva upphandlingsförfaranden som medger insyn – en nödvändighet för att ge mer valuta för allmänhetens pengar – bör vara centrala beståndsdelar i alla handelsavtal som EU ingår, samtidigt som de legitima offentligpolitiska mål som ingår i unionens direktiv om offentlig upphandling respekteras fullt ut. Parlamentet betonar att ekonomiska aktörer i tredjeländer måste efterleva europeiska sociala och miljömässiga kriterier för att kunna tilldelas offentliga upphandlingskontrakt, i enlighet med direktiven 2014/23/EU, 2014/24/EU och 2014/25/EU, och uppmanar i linje med detta användningen av kriteriet "det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet" när sådana kontrakt ska tilldelas. Parlamentet konstaterar att bilaterala och subregionala frihandelsavtal inte alltid garanterar fullt tillträde till upphandlingsmarknader. Parlamentet uppmanar kommissionen att förhandla fram största möjliga tillträde till marknaderna för offentlig upphandling i tredjeländer.

50. Europaparlamentet betonar att alla strategier för att öppna upp marknaderna för offentlig upphandling i tredjeländer på ett konkret sätt måste ta itu med hindren för och de särskilda behoven hos små och medelstora företag för att underlätta deras marknadstillträde, eftersom de är särskilt missgynnade när det gäller att ta sig in på tredjeländers marknader för offentlig upphandling, samtidigt som effekterna för små och medelstora företag av att tävla mot nya konkurrenter från tredjeländer också måste beaktas. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppmanar till att låta upphandlingsförfaranden som gynnar små och medelstora företag (bland annat gränsöverskridande initiativ och uppdelning av anbud i delar) ingå i handelsavtal. Parlamentet framhåller fördelarna, särskilt för små och medelstora företag, med att digitalisera och använda e-upphandling i alla offentliga upphandlingsförfaranden med tredjeländer.

51. Europaparlamentet påpekar att flera stora framväxande ekonomier, t.ex. Brasilien, Kina, Indien och Ryssland, ännu inte är parter i avtalet om offentlig upphandling, men att Kina och Ryssland officiellt håller på att ansluta sig, och uppmanar kommissionen att uppmanar och främja tredjeländer i deras ansträngningar att ansluta sig till avtalet, eftersom multilaterala och plurilaterala avtal är det bästa sättet att skapa lika villkor på lång sikt. Parlamentet betonar att bilaterala handelsavtal med långtgående upphandlingsbestämmelser som respekterar de underliggande principerna för avtalet om offentlig upphandling kan vara en språngbräda för ökat multilateralt samarbete.

52. Europaparlamentet understryker att avtalet om offentlig upphandling har stor betydelse inte bara för att ge tillträde till upphandlingsmarknaderna i tredjeländer rent rättsligt, utan även för att öka insynen och förutsägbarheten i upphandlingsförfarandena. Parlamentet uppmanar kommissionen att främja utvecklingen av globala och konvergerande normer för insynsvänlig upphandling som ett viktigt verktyg för att bekämpa korrupktion. Parlamentet uppmanar mer specifikt kommissionen att i handelsavtal försöka få med föreskrifter om gemensamma regler för offentlig upphandling som möjliggör anmälningar av korrupktion, förenklar förfarandena och stärker integriteten och insynen för anbudsgivarna.

Professionalisering

53. Europaparlamentet välkomnar kommissionens rekommendationer om professionalisering och uppmanar medlemsstaterna att ta fram nationella planer som en prioriterad fråga. Parlamentet anser att varje plan bör skilja mellan olika typer av upphandling, särskilt eftersom de små och medelstora företagens tillträde till upphandlingar avseende tjänster och digital infrastruktur kan underlätas på ett annat sätt än vid tillträde till upphandlingar som gäller stora infrastrukturkontrakt.

54. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå metoder för ekonomiskt stöd från EU:s medel till stöd för relevanta åtgärder när det gäller professionaliseringen i medlemsstaterna.

Torsdagen den 4 oktober 2018

55. Europaparlamentet beklagar den låga nivån av professionalisering bland dem som ansvarar för offentliga upphandlingar och uppmanar medlemsstaterna att höja kompetensen bland alla aktörer i alla skeden av processen för offentlig upphandling.

56. Europaparlamentet understryker att både upphandlare och leverantörer måste få lämplig utbildning för att arbeta effektivt i alla faser i upphandlingsförfarandet, och att uppmärksamhet måste ägnas åt offentlig förvaltning på alla nivåer och åt kvalitetskriterier, inklusive sociala och miljömässiga kriterier, när det gäller professionaliseringen. Parlamentet anser att bättre resultat kan uppnås om man förbättrar det sätt på vilket de offentliga myndigheterna överväger vad de ska upphandla och hur de ska göra det. Parlamentet beklagar, utan att det påverkar det förhandlade förfarandet, att offentlig upphandling ofta domineras av mer erfarna företag som deltar i utformningen av upphandlingskontraktet och som därigenom har bättre förutsättningar att vinna kontraktet.

57. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppmuntra universitet att vidareutveckla universitetskurser i europeisk offentlig upphandlingsrätt och att förbättra utbildningen och karriärplaneringen för dem som arbetar med upphandlingar, även inom små och medelstora företag, inbegripet utveckling och spridning av tillgängliga it-verktyg. Parlamentet stöder inrättandet av en gemensam europeisk ram för relevanta teknik- och datorfärdigheter.

o

o o

58. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen samt medlemsstaternas regeringar och parlament.
